

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

6. Solve vincla reis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

cordi reconcedendum, ut tanquam Oleum effusum, illud caeli. Iti inbuat pietate & dulcedine, & ad se trahat cum iubilatione. Hæc debent esse prima dici verba & nomina, corde concepta, & ore prolata. Iesus, MARIA, quibus cætera includantur, & per illa sanctificentur. & sic etiam debent esse ultima: immo quoties quis nocte exurgit, sunt repetenda, quia sunt fidei, spei, charitatis, & devotionis excellentissima motiva, & contra cogitationes impuras, aut noxias, omnesque tentationes adiumenta fortissima. Hæc sunt nomina, quæ consolantur Filios Adæ & Evæ in hac lacrymarum valle, mutantque eorum lacrymas in gaudium & exultationem.

Picigitur & verè dixit quidam ex antiquis, I-diotâ nomine, Sapiens veritate: Dedit tibi MARIA Trinitas Nomen, quod post Nomen Filij tui est super omne Nomen, ut in nomine tuo omne genua flectatur, coelestium, terrestrium & infernorum. Hoc nomen super omnia nomina Sancti. Nam reficit lassos, sanat languidos, illuminat caecos, penetrat dueros, vincit Agonias, jugum Diaboli extrudit. An non cigo Oleum effusum, oleum efficax & suave Nomen Iesu, mutans nomen Evæ? An non Filiorum Adæ alleviatur & computrescit jugum à facie huius Olei? Addit idem viclandus: Tanta excellentia est hoc Nomen MARIA, ut ad eius invocationem caelum & terra lætetur, Angeli congratulanti, Dæmones tremanti, inferni conturbentur.

Huius conforme est, quod ex Revelationibus S. Brigittæ refert Dionysius Carthusianus, Exegeticus Doctor dictus, Beatam Virginem dicens apparuisse, & dixisse. Audi quantum Filius meus nomen meum honorat. Angeli dum illud audiunt, gaudent, & gratias agunt, quod Deus per me talem gratiam auferat, ut videant humanitatem Filij mei in Deitate glorificatam. Qui in Purgatorio sunt, gaudent, sicut ager in læte, auditio verbo solati. Angeli quoque boni auditio hoc nomine Iesu magis appropinquant, & de eorum lacrymarum profusa, quibus ad custodiam sunt deputati. Omnes quoque Dæmones verentur hoc nomen, & illud fugiunt. Hæc tibi.

Agnoscent nimirum Dæmones nomen illius mulieris, de qua dictum est, ipsa conteret caput tuum. Agnoscent Angeli nomen illius mulieris, quæ salutationem excipit ex ore primarij Archangeli Gabriëlis, Agnoscent Filij Adæ & Evæ Nomen novæ Matris; quæ mutat infelix Omen antiqui facinoris, & idèd Nomen eius est Nomen consolationis, & veritatis.

Hoc nomen ita in veneratione olim habuere Christiani & Monachi Hierosolimitani, ut Theobaldus Episcopus Cantuariensis Roma rediens, & in Capitulo S. Bertini Audomari sermonem faciens, afferuerit eos in honorem Deiparæ quinque Psalmos psallere consuevisse à singulis litteris nominis eius incipientes: Magnificat, Ad Dominum sum tribulaver, Recribue, In convertendo, singulis præmittendo Salutationem Angelicam. Hoc in-

telligens quidam Religiosus Virgini devotissimus, solacio nomine, omni die id imitatus est. Circa Festum vero S. Andree anno 1163, in dormitorio reperiens est mortuus. Sed corpus septem diebus palam ostensum est cum duabus rosis purpureis ad oculos, totidem ad aures; & una ex ore, in qua Nomen MARIA habebatur. Convocati fuerunt Episcopi, quorum unus fuit Episcopus Atrabatenfis, fuerunt quoque Abbas Cisterciensis; & multi alij advenerunt, ut viderent Magnalia Dei Iesu habetur ex Archiepiscopo Masterij S. Bertini in Belgio, habetur, ibidem tabella huius rei testis, appensa iuxta Altare B. Virginis.

Hanc piam præxim multi non sine fructu imitabantur, eisdem Psalmos recitando in honorem nominis Mariæ. Aliqui etiam in eiusdem honorem quatuor Cantica specialiter laudes Virginis continentia, & eisdem litteras initialia habentia recitabant, scilicet, Magnificat, Ave Regina colorum, Regina caeli, Involuta, Ave Maria Stella. Quod si non omnibus propterea Rosa ex ore, aut oculis, vel auribus prodeunt, scilicet tamen dixerim, qui nomina Iesu & MARIA in corde per devotionem & amorem radicata gerunt. Sic enim fieri potest cor eorum charitate Rosa, puritate Lilium, humilitate Viola, coelestium desiderio Hyacinthus, Felix Cor, ut antea insinuavimus, quod quotidie maneat, sicut flos ad Solem suum, se expandit ad Iesum & Mariam luminis omnis Fontem, pronuntiando eorum nomina cum amore, reverentia, & gratiarum actione, ac dilatando se per desideria ipsi placendis, & per proposita firma à peccatis abstinendi. Felix Cor, quod vesperi rursus, instar floris ad Solis occasum se claudens, in se reflectitur, Iesum & Mariam simul in se concludens, non potest nisi in pace in idipsum dormire & requiescere. O in pace O in idipsum! O qui dixit: Dormiam & requiescam, inquit Augustinus.

Concludamus & dicamus: O Maria, sumus ex ore nostro Ave Angelicum, sicut ex ore Gabriëlis, solidamque impetra nobis cordis pacem; quia Deo feliciter quiescamus, & exultemus in Iesu salutari tuo. Et ut labem ac saniem ab Eva in nos derivatam mutes, & à sensibus nostris amoveas, pone nomen tuum amabile super oculos nostros, ut in luce miserationum tuarum eos aperire possimus. Pone super aures nostras, ut non timeamus à verbo alpero in iudicio tremendo: Pone super os nostrum, ut in vita & in morte, imò & in æternum, misericordias tuas & Iesu Filij tui valeamus decantare. Sic non dubitabimus Rosas æterni viroris, æternique odoris, ab oculis, ab auribus, ab ore nostro posse tuo favore prodire.

LECTIO VI.

Thema. Solve vinela rei.

Sicut supra demonstravimus, quicquid lucidum est in caelis, quicquid speciosum in terris, solere Mariæ attribui à SS. Patribus, ob eius eminentiam & gratiam.

Nomen Maria, post nomen Iesu, super omnia nomina. Lib. de Constantia. Virgini c. 5.

Lib. 2. de laudib. Virg. cap. 41. mo.

Nomen Maria in quanta olim veneratione habitum.

Exemp.

De ditione B. M. V. Titulus & gratia & precor.

scimus
viscibus

& gratians ita nunc dicimus, quicquid factum fuit & illustre in Templo celebri Salomonis (quod accedebat ob peccatorum remissionem & donorum Dei impetrationem) mystice Mariæ appropriari, ad quam accedunt peccatores pro amolendis à se malis, & iusti pro obtinendis quibuslibet bonis, ut in hoc versu significatur. Propterea ergo Virgo nostra hic exornatur titulis: *Templum Salomonis, Tabernaculum Altissimi, Propitiarium Dei, Arcus Testamenti, Candelabrum aureum, Altare Thymiamatis, Mensa propositionis*. Explicemus paucis singula occasione huius terrij versus Hymni nostri.

B. M. V. templum Dei.

Primò, Maria beatissima à S. Damasceno orat. i. de Nativitate, vocatur *Templum Dei sanctum, quod Pacis Princeps Salomon, id est Christus, construxit, & habitavit, non auro & inanimis lapidibus ornatum, verum auri loco spiritu fulgens, pro lapidibus autem pretiosis Margaritam ingenio pretij Christum habens*. In templo Salomonis non fuit auditus malus, nec securis, nec serra dum edificaretur, quia omnes eius lapides, sicut & ligna, politissimi adhibebantur de monte, & sine strepitu suo loco componebantur. Sic in Virgine nihil impolitum fuit, sed ipsa in aeternitatis Monte, in Dei mente, perfectissime per prædestinationem preparata fuit, ac in tempore nobis exhibita Dei habitatio, Templumque sanctum Domino, quod admiraremur, veneraremur, adiremur in omnibus necessitatibus. Securus, aut malleus, aut serra poenitentiae, nullum in ea locum habuit, quia nullum in ea peccatum, nihil curvum, nihil nodosum, nihil imperfectum, quod excisione egeret, aut lima, aut politione.

I. Paral. 29.

Templum Salomonis ornavit Deus varijs privilegijs. Ac inter cetera memoratur, quod cum innumera Sacrificia in eo offerrentur, nunquam tamen visa sit musca illis insidere. Deinde, quod in sacrificio incocti Thymiamatis, aut Thuris, fumus ascendens nunquam visus sit descendere. Denique licet ex rota Palestina in tribus solemnitatibus populi ad Templum venirent, nemo tamen unquam ab eo exclusus fuit, locusque semper superfuit. Certè sacrificium oblatum in hoc Templo mystico nunquam musca circumvolavit, aut insectis, nunquam vel minima distractio impediuit sacrificium laudis in Ara cordis Mariæ Deo oblatum: Semper quoque flamma & fumus odoriferus amoris eius incensit & Thuris orationis coram Deo recta ascendit, nec impedimentum ullum invenit. Denique quisquis quolibet tempore ad hoc templum accessit, & in faciem vsque seculi accedet, semper inveniet locum, etiam si mundus concurret. Ecce alienigena, & Tyrus, & populus Ethyopum, hi fuerunt illie.

B. M. V. Tabernaculi Altissimi.

Secundò, B. Virgo est *Tabernaculum, quod sanctificavit Altissimus, in medio eius exiliens, ut non commoveretur. Tabernaculum, quod implevit*

grae, & nube, ac maiestate sua in incarnatione; ita ut admirantes, & in terram prostrati idem hic possumus dicere quod Filij Isracl: *Quoniam bonus, quoniam in saculum misericordia eius. Tabernaculum, quod fabricatum est ex lignis Setim in incorruptilibus, quæ incorruptam mentem & carnem Mariæ designant. Tabernaculum, in quo omnia sunt deaurata, quia omnia ex motivo divini amoris & rutilantis charitatis procedebant in Maria, omnia operabatur ex amore in amore, propter amorem Dei.*

Tertiò, ipsa est *Propitiarium in Sancto Sanctorum, quod respicitur & admiratur Cherubini circumstantes, nec ad fatietatem contemplari possunt, ob eius perfectionem & potentiam apud Deum. In eo fons propitiationis habitavit corporaliter Iesus Christus, nec eam exinde descendit, quin per eam propitietur omnibus tiræ accedentibus. Propitiarium est, & Oraclum, ad quod recurrere debet Aaron & Moyses in dubijs, hoc est, Dei Sacerdotes; imò omnes Fideles in omnibus necessitatibus. Hinc illud: *Sub tuum presidium confugimus, S. Dei genitrix, nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus. Quoties per eam in anxijis rebus pie & humiliter Os Domini interrogare solemus, non designatur nos Responso interiori & salubri ad salutem dirigere.**

Quartò, ipsa est *Arcus Testamenti, quæ in Tabernaculi penetralibus asseruabatur, & continebat Tabulas legis, Manna, & Virgam florentem Aaronis. Maria Arcus sacratissima est, & secretissima, in penetralibus cordis sui asseruans tabulas legis, quibus Dei inscripta sunt mandata: *In lege Domini sunt voluptas eius, in ea meditabatur die ac nocte; vnum iocæ vel apicem non præterivit legis divinae, sed minima etiam mandata perfecte servavit, ut propterea asseratur, nec venialiter quidem deliquisse. Coeleste quoque Manna consecravit, dulcedinem illam continuè fovens, quæ oritur ex terum divinarum contemplatione. Denique, Virgæ Aaronicæ rectitudo flores, & fructus, in ea semper inventi sunt, quæ voluntatem habuit rectissimam, internosque actus floridissimos, ac externos fructu plenissimos & perfectissimos. Et sicut Arcus dicebatur *Gloria Domini, in xta illud. Translatio: Regia est gloria de Isracl. Ita Maria Gloria Dei est, & Locus Isracl.***

Quintò, ipsa est *Candelabrum aureum cum septem lampadibus, quia in ipsa fuit plenitudo Spiritus Sancti cum septem donis: & viua luce fidei & charitatis non solum à se tenebras dispulit omnes, sed etiam Sanctis præluxit, & omnibus, qui in domo Dei sunt. Omnia quæ in ea sunt, excellenter irradiantur, lucis huius confortes efficiuntur.*

Sextò, ipsa est *Altare Thymiamatis, quod admirabilem semper odorem adversus pestiferos halitus inferni exhalat, & in cælum vsque emittit fragrantiam gratissimam. Odor unguentorum eius super omnia*

MANTE

omnia aromata. Quia omnes Sanctos victricis odor & charitatis inflammatio; eiusque fumus ex aromatis myrris & thuris ac uniuersis pulueribus pigmentarij non potest non ascendere in celum, Angelis admirabilis; hominibus maxime proficuis, toti Trinitati acceptissimus. De hac re sic dicit Doctor Eratucus: Tanta est suauitas virtutum

Peccata vincula sunt spiritalia, tum ratione reatu- Peccata bus culpae; tum ratione obligationis poenae. Sic cre- bunt spi- bunt in Scripturis factis vocantur. Nam funibus pec- ricularia carorum suorum confringuntur impius. Item de iuue- vincula. ne deducto a muliere dicitur: Irretiuit eum multum. Prou. 5.

Dion. Carehu. in c. 4. Cant.

Matri Dei, ut cuncta mundi odoramenta tran- dat, immo & totam personat Ecclesiam triumphan- tem. Insuper Ecclesia militans in sectoribus huius exilij degens, odere & iuuuitate huius l. cistera Virgi- nis, Dominam suam, recreatur, fontatur, atq. exhilaratur.

sermonibus, & blandis labiorum protraxit illam. Prou. 7. statimque sequitur eam quasi bos ad uictimam, & quasi Agnus lasciuens; ignorans quoad vincula spualia trahatur, donec sagitta transigitur secur eius, velut si nunc fessinet ad laqueum, & nequit, quoad de periculo animae illius agitur. Sapiens vocat pecca- tum funes, vincula, laqueum, quia homo peccatis ligatur, & pertrahitur aeternae vindictae reus; fit- que Daemonis manducatus, & de peccato in peccatum per- tractus. His vinculis manus eius & pedes ligantur, quia bona opera & affectus impediuntur, & non possit homo ambulare ad Deum, & ei obsequium & collum circum uoluitur. Hinc illud: Dissolue col- l. 1a. 12.

Suuius in eius vita. 24. Sept.

Gerardus Canadensis in Pannoma Episco- pus, & Martyr, Virgini Mariae deuotissimus, me- mos, quod illa uocetur Altare Thymiamatis, cum Thurbulum a genuum collocari, duosque pro- uocet aetatis homines adhiberi, qui id uinum diu nocturne curant, ne inquam incensum thuribu- lo suffusque desceat.

ligationes impietatis, solue vincula collum captiuum. 2. Tim. 2. filia Sion. Hinc quoque & illud S. Pauli: Respicite ad laqueos Diaboli, a quo captiuus tenentur ad eius uoluntatem. Homo ergo trahitur a Diabolo in infer- num, quasi in carcerem, propria cupiditate uictus & uinctus, & coram Deo reus: sic sicut ipse f. b. trahit uincula, & funes, & compedes, & manicas ferreas, quibus alligetur. Propiterea dicit S. Aug. Optimum dicitur reffis pec- catorum, ut enim torquetur, reffis semper additur, in Psal. 139. Et non adduntur reffis fila, sed toria. Si prauitas sibi connexa ducitur in longum, & non cogit praedare quod male texuit, sed addere & proterere, ut habeat in fine, unde illi ligentur manus & pedes, & projecta- tur in tenebras exteriores. Vae tibi cuius manus con- nectunt iniquitatem. Sed non vis modo dirumpi vincula tua, quia non sentis vincula tua; delectant te, & uoluptati sunt, senties in fine, cum dicitur: Li- gate illi manus & pedes, & projecte in tenebras, ibi erit stetit & fridor dentium. Vae, inquit Propheta, qui trahitis iniquitatem in funiculis uanitatis, & tamquam uinculum plausis peccatum. Quasi di- cat: Vae uobis, qui uelatis faciat uanitati ueltra, & uoluntati ac uoluptati, multa quasi curru ueltri in ex quibus sunt funes, quibus quasi curru ueltri in infernum iuitis. Infidet animis ueltri ambitio, cu- piditas, libido, & ut adimpleatis ambitionem, cu- piditatem, libidinem, peccata peccatis accumulatis, quasi fila filis, sic sunt uobis vincula longa & fortia, quibus alligati in praecipitium aeternae dam- nationis eurritis, & uobiscum alios trahitis & per- ditis. O abominanda uanitas, quod nam ruos extor- res & sequaces ducis! O funerei funes peccati, qui collo nostro conuoluiti & impositi, post longum & graue jugum, non sine gemitu & dolore susceptum tandem trahunt ad inextinguibile barathrum!

B. M. V. Mensa propositio- nis.

Denique, ipsa est Mensa propositio- nis, quae uinum panem nobis propositit, & proponit, quod illum in vitam tota hac peregrinatione mo- stra. Ipsa quoque duodecim primarios nostrae fidei articulos, tamquam duodecim propositio- nis panes, in initio Ecclesiae fidelibus exposuit, mensam fi- dei eis iterans, in qua paruuli, qui petierunt panem, illum inuenirent aduersus esumem spiritualem sufficientem, illum & laportissimum. Haec est enim

Propiterea dicit S. Aug. Optimum dicitur reffis pec- catorum, ut enim torquetur, reffis semper additur, in Psal. 139. Et non adduntur reffis fila, sed toria. Si prauitas sibi connexa ducitur in longum, & non cogit praedare quod male texuit, sed addere & proterere, ut habeat in fine, unde illi ligentur manus & pedes, & projecta- tur in tenebras exteriores. Vae tibi cuius manus con- nectunt iniquitatem. Sed non vis modo dirumpi vincula tua, quia non sentis vincula tua; delectant te, & uoluptati sunt, senties in fine, cum dicitur: Li- gate illi manus & pedes, & projecte in tenebras, ibi erit stetit & fridor dentium. Vae, inquit Propheta, qui trahitis iniquitatem in funiculis uanitatis, & tamquam uinculum plausis peccatum. Quasi di- cat: Vae uobis, qui uelatis faciat uanitati ueltra, & uoluntati ac uoluptati, multa quasi curru ueltri in ex quibus sunt funes, quibus quasi curru ueltri in infernum iuitis. Infidet animis ueltri ambitio, cu- piditas, libido, & ut adimpleatis ambitionem, cu- piditatem, libidinem, peccata peccatis accumulatis, quasi fila filis, sic sunt uobis vincula longa & fortia, quibus alligati in praecipitium aeternae dam- nationis eurritis, & uobiscum alios trahitis & per- ditis. O abominanda uanitas, quod nam ruos extor- res & sequaces ducis! O funerei funes peccati, qui collo nostro conuoluiti & impositi, post longum & graue jugum, non sine gemitu & dolore susceptum tandem trahunt ad inextinguibile barathrum!

Prou. 9.

Sapienter Mater, quae adificauit domum, miscuit uinum, posuit mensam, & inuocantibus locuta est: Si quis est paruulus, ueniat ad me. Venite, comedite panem meum, & bibite uinum, quod miscei uobis.

Propiterea dicit S. Aug. Optimum dicitur reffis pec- catorum, ut enim torquetur, reffis semper additur, in Psal. 139. Et non adduntur reffis fila, sed toria. Si prauitas sibi connexa ducitur in longum, & non cogit praedare quod male texuit, sed addere & proterere, ut habeat in fine, unde illi ligentur manus & pedes, & projecta- tur in tenebras exteriores. Vae tibi cuius manus con- nectunt iniquitatem. Sed non vis modo dirumpi vincula tua, quia non sentis vincula tua; delectant te, & uoluptati sunt, senties in fine, cum dicitur: Li- gate illi manus & pedes, & projecte in tenebras, ibi erit stetit & fridor dentium. Vae, inquit Propheta, qui trahitis iniquitatem in funiculis uanitatis, & tamquam uinculum plausis peccatum. Quasi di- cat: Vae uobis, qui uelatis faciat uanitati ueltra, & uoluntati ac uoluptati, multa quasi curru ueltri in ex quibus sunt funes, quibus quasi curru ueltri in infernum iuitis. Infidet animis ueltri ambitio, cu- piditas, libido, & ut adimpleatis ambitionem, cu- piditatem, libidinem, peccata peccatis accumulatis, quasi fila filis, sic sunt uobis vincula longa & fortia, quibus alligati in praecipitium aeternae dam- nationis eurritis, & uobiscum alios trahitis & per- ditis. O abominanda uanitas, quod nam ruos extor- res & sequaces ducis! O funerei funes peccati, qui collo nostro conuoluiti & impositi, post longum & graue jugum, non sine gemitu & dolore susceptum tandem trahunt ad inextinguibile barathrum!

B. M. V. Iuste pro- soluentis sit peccatoru- in uentis in uoca- tur.

Ex his ergo omnibus patet, cur Maria in Litanis sacris uocetur, Vas spirituale, Vas honorabile, Vas in- signe deuotionis. Quia nimirum electa est a Deo, ut Arca & Vas praclarum Manna continens spiritalia- lis & caelestis dulcedinis, ut Candelabrum & Lam- pas in suo uase oleum & lucem continens ab o- mnibus experendam & honorandam; ut Thurbu- lum & Altare continens Thymiama deuotionis coram Deo odoratissimum; ut Mensa continens panem suauissimum fidei & pietatis, imo ut Vas aureum uinum propinans caelicum diuini amoris. Sic Vas est insigne & honorabile diuinae electio- nis & dilectionis, eiusque figuram gesserunt omnia sacrata & aurea uasa Tabernaculi antiqui, ad deuo- tionem excitantia, & honore digna.

Propiterea dicit S. Aug. Optimum dicitur reffis pec- catorum, ut enim torquetur, reffis semper additur, in Psal. 139. Et non adduntur reffis fila, sed toria. Si prauitas sibi connexa ducitur in longum, & non cogit praedare quod male texuit, sed addere & proterere, ut habeat in fine, unde illi ligentur manus & pedes, & projecta- tur in tenebras exteriores. Vae tibi cuius manus con- nectunt iniquitatem. Sed non vis modo dirumpi vincula tua, quia non sentis vincula tua; delectant te, & uoluptati sunt, senties in fine, cum dicitur: Li- gate illi manus & pedes, & projecte in tenebras, ibi erit stetit & fridor dentium. Vae, inquit Propheta, qui trahitis iniquitatem in funiculis uanitatis, & tamquam uinculum plausis peccatum. Quasi di- cat: Vae uobis, qui uelatis faciat uanitati ueltra, & uoluntati ac uoluptati, multa quasi curru ueltri in ex quibus sunt funes, quibus quasi curru ueltri in infernum iuitis. Infidet animis ueltri ambitio, cu- piditas, libido, & ut adimpleatis ambitionem, cu- piditatem, libidinem, peccata peccatis accumulatis, quasi fila filis, sic sunt uobis vincula longa & fortia, quibus alligati in praecipitium aeternae dam- nationis eurritis, & uobiscum alios trahitis & per- ditis. O abominanda uanitas, quod nam ruos extor- res & sequaces ducis! O funerei funes peccati, qui collo nostro conuoluiti & impositi, post longum & graue jugum, non sine gemitu & dolore susceptum tandem trahunt ad inextinguibile barathrum!

Patet secundum, quam recte ad eam hanc petiti- onem dirigamus: Solue uincula reus, Profer lumen ca- cie. Mala nostra pelle, Bona cuncta polce. Cum .n. ipsa Templum, & Altare, & Propitiatorium, & in- feruit in Asylum, quod Rei habeant refugium, & in- ueniant propitiacionem. Cumq; sit Candelabrum lucidissimum, his qui in tenebris sunt, & quadam uelut cecitate proferre nouit lumen salubre. Cumq; sit Arca & Oraculum, ex quo pecunatur diuina re- sponsa, omnia nobis ab illa proueniunt bona. Sed hic specialis explicatio horu uerborum danda est:

Peccata ergo funes sunt; tum quia sunt ex si- lis, hoc est, incipiunt a rebus & uoluptatibus. Peccata cur funes dicantur. tum quia distorta sunt ut funes. tum

Peccata cur funes dicantur. tum

quæ quia fortia sunt et funes et tum quia in membris
connexa & implexa sunt venies. Initio dum texe
bantur, facile poterant frangi, ut araneorum telæ sed
densata ita implicant, ut non nisi obore & sapientia
coelesti specialiter sibi datâ valeat se homo ex-
plicare: sed post cruciationem, instar araneæ con-
volutus, æterno igitur tradatur.

scâ, & respiciat. Clamet ergo sublimi voce omis &
cordis: *Incurvasum sum multo vinculo ferreo, & non
est mihi respiratio, nec possum intueri altitudinem
caeli, pro multitudinis iniquitatis meæ. Non valeo
fletere genua corporis, ætatem fletu genua cor-
dis, precans a te bonitatem, qui peccavi & iniquita-
tem agnosco.*

*Peccata
cur vin-
cula fer-
rea di-
antur.*

*Lib. 2.
Confess.
c. 5.*

Neque solâ nunc peccata sunt, sed & vincula
terrea, ex quibus catena connectitur dura & indom-
abilis, quod maxime verum esse constat in his,
qui consuetudine & occasione peccati invol-
vuntur. Haec catenam describit S. Augustinus in
se plo ante conversionem, *Suspirabam ligatus, non
ferro alieno, sed mea ferrea voluntate. Velle meum re-
nebat inimicus. Et inde mihi catenam fecerat, ac con-
strinxerat me. Quippe ex voluntate peruersa facta est
libido, & dum servitur libidini, facta est conjunctio;
Et dum consuetudinis non resistitur, facta est necessi-
tas. Quibus quasi anulus quibusdam sibi me annexis,
(unde catenam appellavi) tenebat me obstrictum du-
ra servitus.*

Clamet ad Iesum, qui ad hoc venit, ut dissolvat
vincula peccatorum nostrorum, ut dissolvat ope-
ra Diaboli, ut educat vitios in fortitudine, similiter
est qui exasperant, qui insistant in sepulchro, colligati
instans & funereis s. fletibus instat Lazarus. Ipse in
linguine testamenti semper potens est educere vin-
ctos de lacu, in quoniam est aqua. Hic est ita peccati
in quo non nisi fallâ laetitia est amaritudo con-
scientiæ, & deest aqua consolationis & gratiæ: *De-
relinquimus me. Fontem aquæ vivæ, & forderunt sic
bi cisternas distriptas, quæ continere non valent
aquis.*

*Figura in
Sampson*

Nota est figura Sampsonis, qui dum in sinu Da-
lilæ suæ dormit, & occasionem negligit, primo qui-
dem funibus cervicis colligatur, quos quidem fa-
cile dirupit: sed postea iterum novis funibus gra-
vioribus constringitur; & licet etiam illos dirupe-
rit, dum rames in occasione perstitit, & in Dalilæ
consuetudine crines ei absconduntur, fortioribusq;
vinculis colligatur, hostibus traditur, oculi erun-
gunt, ad molam circumducendam infelicitate petra-
hitur. Sic peccator negligens occasiones & illece-
bras peccati, à maius ad maiora procedit, ab aspectu
ad sermones, à sermone ad tractatus, à tractatu
ad oscula, ab osculis ad peccati consummationem:
Tandem crines absconduntur, hoc est, verecundia
& oculi evelluntur, confidatationeque caeli & in-
ferni privatur. Denique dum de peccato in peccato
labitur, fortius colligatur, & ad molam æterni
doloris circumducendam in æternum petrahitur,
nisi succurrat divina misericordia, & crines rursus
faciat crescere, novam spiritus fortitudinem confe-
rens, quâ & funes dirumpantur & oculi aperi-
antur.

Clamet & ad Mariam, tamquam Reus, flexis ge-
nibus, unctis manibus, respiciens terram cum con-
fusione, non audent vel oculos in caelum levare, hic
acemp est habitus, hic mos Reorum. Clamet in-
quam, sincerâ humilitate, sincerâ cordis contriti-
one, & mox aderit illa, quæ acrimiam delicti, sed
quantumlibet multiplicatæ sint iniquitates, caput
supergressa, & sicut unus gravatus, prorsus sublevari,
erigit elatos, solvit compeditos, id eo quæ et hic ca-
tur: *Solvo Vincula Reus.*

*Figura in
Manasse.*

Figura quoque altera cerni potest in Manasse,
qui ferreis vinculis ductus in Babylonem, quæ
quidem sibi vincula fabricat per peccata sua, longam
que catenam ærummarum sibi contexterat. Quam
postmodum agnosens & poenitens, sic in-
clamat: *Multiplicata sunt iniquitates meæ, & non
sum dignus intueri altitudinem caeli, neque natum sum
multo vinculo ferreo, ut non possim attollere caput,
& non est respiratio mihi, quia excidit me nequidiam
mea, & malum coram te feci. Et nunc fletu genu
ardum precans à te bonitatem. Idem in clamare
potest omnis peccator, qui vinculis duris contri-
tus prave consuetudinis, per quam adiecit peccata
peccatis, fabricans sibi longam & acerbam cate-
nam, ducitur in Babylonem, hoc est, in confusio-
nem; & quidem æternam, nisi oculos aperiat, peccati*

Tertius ut vult pro mille Theophilus, Archidia-
conus ille famulus in Cilicia, celebris in Ecclesia,
qui postquam Christianum abjurasset, & Dæ-
moni per lyographam se tradidit, ad eor rediens,
ad Mattem Domini reversus est cum hac sup-
plicis voce. *O Domine, tu es protectorum nostrorum, qui ad
te confugiunt, scio quid gravissime te offenderim &
ax te natum Deum nostrum, nec dignum sum os aperire
iniquitatum. Intecum rogo totâ cordis mei contri-
tione, offer me Christo, qui natus est ex te, & ne abo-
mineri me infelicem, nec despicias precas peccatorum
corrupti à maligno hoste. Perleverat quidaginta
diebus in templo Mariz dicato in simili oratione
cum lacrymarum vberate, & tandem ope Virginis
lyographam suam recuperavit, quâ christum abrogat,
& Dæmoni se servum vinciat & addicit. Postmodum
verò sanctè vixit, Catalogo Sanctorum adscriptus 4. Februarij. Sic ergo ad Aram Vir-
ginis Catenam impietatis, quâ se Dæmoni colligat,
suspendit, & reatum agnosens, efficitur huiusce
petitionis feliciter percepit: *Solve Vincula Reus.**

*a. Para-
lep. 13.
in Oras.
id Manasse.*

Beatissima igitur Virgo solvit vincula peccato-
rum, non per autoritatem principalem; sed id
facit solus Deus: Nec per ministerialem virtutem
clavium, sicut Sacerdos, Ego absolvo te: Nec per po-
estatem excellentiæ, quomodo dixit Christus Pa-
tralitico & Magdalenæ, *Remittimus tibi peccata
tua. Sed hæc vincula solvit Maria potestate sua apud
Deum intercessione, per quam peccatoribus im-
petat servat.*

MANASSE

Exc. 7.
Psal 115.

petrat contritionem, penitentibus perfectam remissionem: ita ut possint Mariæ gratias agentes dicere: *Diripiisti vincula mea, tibi sacrificando hostiam laudis.* O quot peccatoribus lacrymas impetrauit contritionis, ad dissolvendum vincula, quibus eos Dæmon victos tenebat!

Sic S. Augustinus catenam, quam sibi fabricarat ferrea sua voluntate, dirupit lacrymarum imbre, dum sub Arborem se projiciens; laxavit habenas lacrymis, à fundo arcano alta consideratione contrahens & congerens miseriam omnem suam in compellenti cordis sui, ut loquitur ipse l. 8. Conf. c. 12.

Exempla
diversorum.

Has porrò lacrymas impetrat Maria ad se confugiens: Has impetravit Augustinus, Theophilus, Maria Ægyptiaca, Pelagia penitenti, & innumeras alij. Neque solum contritionem peccatoribus impetrat, sed & plenam eorum confessionem, quia sine illa vel eius voto non est peccatorum remissio, aut vinculorum solutio: dum vero eam ex corde & ore perfectè ponitens, audit ex parte Dei: *Ego te absolvam.* Quid est, Te absolvo, nisi idem ac si diceret: *Ego te eximo à servitute aspera Satana, & omnibus quibus te præcipuus compediis, laqueis, vinculis, iugum, quo te oppressit, dirumpo, & in libertatem Eilorum Dei te assero.* Hoc ut possit peccator audire, non solum est necessaria cordis contritio, sed & jungi debet oris plena confessio, si fieri potest; ad hanc junctam Maria, ut perfectè vincula reis exsolvantur sua interventione.

Exemplum
primum.

Audi huius rei exemplum ex Thoma Cantipratano, Viro religiofissimo, ac Episcopo peregrino. Hic lib. 2. Ap. m. c. 29. p. 8. sic ait: *Vidi & cognovi juvenem in partibus Brabantia generosum circa annum 1251. qui quantumvis esset saeculo totaliter deditus. Et tamen Virgini Mariæ devotus, quotidie tres quin-quagenas in salutationibus exalabat. Infirmatus autem, ad extrema deductus est. Cumq; per horas dies plurimos mortuus iacisset, revixit subito, & Sorori Moniali, qua iuxta sedebat, clamavit: Soror, ecce redi, curo ad vocari facias Sacerdotem. Mirantibus omnibus, Presbyter advocatur, & in maxima cordis lætitia palam omnibus confitetur, dicens: Ad tribunal Iudicis rapsum, cum in tribus maximè à Dæmonibus accusarer, ferrug. deberet sententia contra me. Pissima Mater Christi rogavi Filium, ut ad corpus rediret, locum penitentis suscepturus. Nec mora factum est ut rogavi Vnum de peccatis, pro quo damnatus eram, erant decima, quas de bonis & agris meis subtraxeram Sacerdoti. Secundum quod cum sodalibus meis pisces quorundam Religiosorum furtive subtraxeram. Tertium, quod segetes & fruges pauperum cum canibus venaticis vagabundus destruxeram. Hac cum coram omnibus loqueretur, quidam ex mansu-narijs dixit. Cur, inquit, pro damnato isto damnandus eras, cum nos illud tibi puro corde remisimus? Et ille: Mihi quidem vestra remissio nequaquam suffecerat ad salutem, cum copiosior essem vobis in iniurijs refundendus, quam vos mihi in iniurijs dimittendus. Et hoc dicens, restitenda damna pretinus assignavit,*

Mariæ

scilicet disponens rebus & domui, in pace mirabilis spiritum exhalavit. Hæc Thomas Cantiprato loco citato. Ex quibus patet, quod Nobilis iste juvenis tribus potissimum vinculis detinebatur reus, ad quæ extorcenda Virgo Maria sua intercessione potens fuit, impetrans ei gratiam contritionis & confessionis, ob devotionem quam erga ipsam ostendat obsequio quotidiano. Merito ergo ad eam illud dirigimus: *Solve vincula reis.* Et cum S. Augustino rectè dicimus: *Non est dubium, quia meritis pro liberando proferre pretium: posse plus omnibus liberatis impendare suffragium.*

Neque hic solum per vincula intelligi possunt vincula spiritalia peccatorum, sed etiam vincula corporalia incarcerationum, quæ sua benignitate frequenter dissolvit legitur B. Virgo, ad hoc specialiter invocata. Horum exempla nonnulla habes in libello Sodalitij B. Virginis Mariæ Montis Carmeli; & plurima alia suppeditare possunt libelli alij de Miraculis. Deiparæ editi.

Ser. 35. de
brando proferre pretium: posse plus omnibus liberatis
impendere suffragium.

B. M. V.
Eriam
vincula
corporalia
dissolvit.

Exemplum.

Audi vnicum non iniucundum pietatis simplicis, & pie simpliciter: s. s. cuiusdam viduæ, referentem Iacobo de Voragine, Archiepiscopo Genuesi. *Quandam mulier solatio viri destituta vnicum Filium habebat, quem tenens rimè diligebat. Quandam vice Filius eius ab inimico captus, & in custodia vincalatur. Quod illa audiens inconsolabiliter flevit, & B. Virginem, cui multum devota erat, pro liberatione Filij importanter precibus exorabat. Tandem videns quia sic nihil proficeret, Ecclesiam, in qua erat sculpta imago B. Virginis sola intravit, & sic locuta est: Virgo B. pro liberatione Filij meo sepe rogavi, & necdum Matri misera succurristi: Tuum pro Filio meo imploro patrocinium, & adhuc non sentio fructum. Igitur sicut Filius meus mihi ablatiis est, sic & ego Filium tuum tibi auferam, & obsidem pro Filio meo in custodia ponam. Hac dicens, propius accessit, & imaginem pueri, quam Virgo hujulabat, auferens, in domum abiit, ipsamq; purissimo linteo involvit, & in arcam recondens, ipsam clausi diligentius obfirmavit, bonum obsidem pro Filio suo se habere gaudens, & ipsum diligenter custodiens. Ex ecce sequenti nocte B. Virgo juvenis apparuit, & ianuam carceris aperiens, inquit ut exeat, præcepit, eiq; dixit: Mater tua, Fili, dices, ut meum mihi reddas Filium, ex quo reddidisti sibi suum. Qui exiens, ad Matrem venit, & qualiter eum Virgo liberaverit, enarrauit. Illa autem plurimum gaudens, imaginem pueri accepit, & ad Ecclesiam rediens, B. Mariæ reddidit, dicens: Gratias vobis Domina refero, quia mihi meum vnicum Filium reddidistis, & nunc vobis vestrum reddo, quia meum me recepisse profiteor. Hac Archiepiscopus Genuesis in Festo Natiuitatis B. Mariæ.*

Possunt denique per vincula hic intelligi poenæ Purgatorii, quæ sunt velut vincula ignea, à quibus etiam sicut Quocirca audiunt S. Brigitta Virginem Mariam purgato-dicentem: *Ego sum Mater Dei & Mater omnium, vis pro qui sum in Purgatorio, quia omnes poenæ, quæ debentur quibus-*

Vincula
Purgatorii, quæ sunt velut vincula ignea, à quibus etiam sicut
Quocirca audiunt S. Brigitta Virginem Mariam purgato-
dicentem: Ego sum Mater Dei & Mater omnium, vis pro
qui sum in Purgatorio, quia omnes poenæ, quæ debentur quibus-

D

soluam-

des etiam tur filigantibus pro peccatis eorum, per preces meas qua-
B. M. V. liber hora aliquo modo mitigantur. Ita lib. 4. Revelat.
in uoca- canis. Recte ergo pro his Maria supplicamus, &
gunt. dicimus: Solue vincula reu.

Hinc & illa pia Prosa in Ecclesia Leodiensi, &
plebique alijs, decantatur, & ad Beatam Virginem
canti lugubri dirigitur:

1. Lugentibus in purgatorio,
Qui purgantur ardore nimio,
Et torquentur ignis incendio,
Subueniat tua compassio.

O M A R I A.

2. O Fons patens qui culpas abluis,
Omnes lauas. Et nullum respicis,
Manum tuam extende miseris,
Qui sub paena languent cantibus,

O M A R I A.

3. Ad te pia suspirant mortui,
Cupientes de paena erui,
Et adesse tuo conspectui,
Et aeterni gaudij perfrui,

O M A R I A.

4. Clauis David qui colum aperis,
Non bona succurro miseris,
Qui tormentis torquentur asperis,
Eiue eos de domo carceris,

O M A R I A.

5. Laxius forum, Norma cre. lentium,
Vera salus in te sperantium,
Pro defunctis sis tibi studium,
Assidue orare Filium,

O M A R I A.

6. Benedicte per tua merita,
Te rogamus mortuos iucita,
Et dimittas eorum delicta,
In requiem sic eis semita,

O M A R I A.

Certe Beatissima Mater plena plane est Misericor-
dia & Pietatis, ad intercedendum pro pie defun-
ctis, qui in statu sunt satisfacti di. Quapropter &
in Sodalitio Carmelitano extat *Bulla Sabbatina*
sibi vocant, in qua testatur Ioannes 22. Pontifex
sibi apparuisse B. Virginem, & promississe se pios cul-
tores suos erepturam e carceri: & vinculis purgato-
rijs sabbatho primo ab eorum obitu, si Officiu diu-
inum vel Virgineum, singulis diebus recitauerit, aut
feria quarta & sabbathis a carnibus abstinuerit, se-
cundum leges huius Sodalitij, de qua re alibi plura.

Imitanda itaque nobis est Misericordia Virginis
ergo animas purgatorio carcere detentas vt Reas
siquensque tum ad Christum Dominum, tum ad
Mariam debet esse nostra oratio, vt eas e vinculis
ignis eripiant. Hoc quam sit Deiparae gratum, vi-
sa est significasse Ioanni Ximeni, Societatis Iesu
Coadiutori, pietatis & sanctitatis fama celebri. Hic
cum in Festo omnium Sanctorum eoram imagine
B. Virginis animas in Purgatorio detentas mila-
tus, pro his Deum oraret, doleretque tam parum
a vniuersis fidelibus adiuuari, audiuit sibi in clamari

Ximene, memor esto animarum Purgatorij. Quave-
ce ita permotus est, vt ab eo tempore vique ad obi-
tum, per octo circiter annos, omnia opera sua, tam
interna, quam externa, tam deuotionis, quam mor-
tificationis, in suffragium earum animarum obru-
lerit Ita habetur in vita P. Baltasaris Aluarez c. 45.

LECTIO VII.
Thema. Profer lumen caeci.

Mariae nomen non pauci sic interpretantur, vt
idem sit quod ILLUMINATRIX. Et vetè o-
mnium Illuminatrix merito audit, quae illum Orbem
Solem protulit, de quo scriptum est: Dabo te in lucem
gentium, vt sis salus mea usque ad extremum
terrae. Et rursus: Populus, qui habitabat in tenebris,
vidit lucem magnam, habitantibus in regione umbrae
mortis lux orta est.

Antiqui, vt significarent mulierem pregnantem,
solebant pingere Solem, & in medio eius stellam:
sicque indicabant, quod sicut Stella lucem accipit
à Sole, eodem modo infantem accipere à Mater-
nis visceribus vitam. Hoc iam inuestum videmus,
dum MARIAM patientem consideramus. Non eni-
m hic Stella in sinu Solis cernitur, sed Sol in si-
nu Stella agnoscitur. Maria enim Stella est, Sol
Christus, qui in gremio Mariae reperitur, & ex
eius sinu ortum ducit, vt illuminet his, qui in tene-
bris & umbrae mortis sedent, ad dirigendos pedes
nostros in viam pacis. Sic ergo merito ad Mariam
fuerit & ad Iesum, illud dirigitur: PROFER LUMEN
CAECIS.

Multiplices autem sunt caeci, qui egent lumine
& ope Illuminatricis Mariae.

Primo caeci corpore ad eius recurrunt auxilium,
quia non curat eius meritis & intercessione caeci-
tatem corporalem à multis depulsam fuisse. Nam
quod de Filio eius in terris agente & miracula o-
perante pronuntiatum fuit: *Caeci vident, claudis am-
bulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui re-
surgunt*, id singulis etiam saeculis fieri cernimus,
Maria à Filio idipsum impetrante, & miracula pa-
trante per Imagines suas varijs in locis sibi speciali-
ter dicatis. Nec opus est hac de re miracula cetero
prolixiori stylo, cum Sole clariora sint nonnulla,
ita vt non possint negari nisi ab his, qui caecis cae-
ciores sunt, à spiritu Satanæ ad contradicendum
impulsi.

Nec silentio tamen hic praeterendum, quod
paucis ab hinc hebdomadis nobis relatum est
contigisse in vicinia Civitatis Sedanensis. Est ibi pa-
gus distans vnâ circiter hora à vrbe diDa, in qua
Virgo Maria colitur in quadam pia imagine, non
sine concursu populozum, & paratione nonnul-
lorum miraculorum. Haereticus quidam irridens
haec miracula, dicebat ubi esse domum canentem caeci-
tatem, ideoque conuenire illum eodem miti, ubi
Deiparae imago miraculorum est operatrix. Audi
quid in peccam huius blasphemiae contigerit: non
caeci.

WANT